

Underbilag 5 til besvarelse af spørgsmål 7, 8 og 9.

Den 17. november 1972.

Forsvarskommandoens bemærkninger vedrørende det af Chefen for Hæren under 24/8 1972 udarbejdede notat om omkostningerne ved anvendelse af værnepligtige kontra frivillige.*)

De i notatet indeholdte beregninger svarer i hovedsagen til de af Forsvarsstaben foretagne, når de videre samfundsmæssige betragtninger medtages i problemstillingen.

Der forekommer dog en række mindre afvigelser i sammenligning med Hærstabens beregninger, som imidlertid er uvæsentlige i det samlede billede, især når det tages i betragtning, at nogle af de områder, man i en udredning som den her foretagne, må bevæge sig ind på, som f. eks. samfundets produktionstab, ifølge sagens natur må være behæftet med betydelig usikkerhed, ved en omsætnings til økonomiske beregninger. Det bemærkes i denne forbindelse, at en del af beregningerne, herunder vedrørende de militære uddannelsesomkostninger, er af en sådan bred karakter, at de ikke bør løsrives fra den her anvendte sammenhæng og f. eks. anvendes i forbindelse med behovet for bevillingsmidler.

I øvrigt skal anføres følgende bemærkninger:

a) *Side 27, II b:*

Det er alene ydelsernes ringe størrelse, der bevirker, at indkomstbeskatning i talrige tilfælde ikke finder sted. Såfremt den pågældende imidlertid har andre indkomster, beskattes de militære ydelser helt på normal måde. Disse tilfælde forekommer hyppigt i praksis, f. eks. når en person indkaldes midt i et skatteår og før indkaldelsen har haft normale indtægter, når en person bibeholder en del af sin lønning fra sin civile arbejdsgiver, eller når en værnepligtig har andre indtægter, f. eks. arbejde i fritiden, i tilslutning til værnepligtslønnen.

b) *Side 29, II e:*

Det forudsættes, at udgifterne til civilt arbejde (militærnægtere) forbliver uændret, uanset værnepligtsstyrkens størrelse. Man fordeler derefter de nuværende udgifter på

dette område, ca. 19 mill. kr., alene på grundlag af det antal værnepligtige, der forudsættes at skulle være i hærens dækningsstyrke, såfremt denne i en fremtidig ordning alene havde værnepligtige, nemlig 8.400 mand. På dette grundlag belastes hver værnepligtig med ca. 2.300 kr. årligt for udgifterne på militærnægterområdet. Ved denne beregning har man ladet hærens værnepligtige bære hele udgiften til militærnægterinstitutionen.

Væsentligere i denne forbindelse er imidlertid følgende: Ved anvendelse af udelukkende frivillige i hæren vil det ikke være muligt at sikre den nødvendige rekruttering til den mobiliseringsstyrke, der er en forudsætning også for en ny forsvarsordning, og et islet af værnepligtige vil derfor fortsat være nødvendigt. I den i notatet anvendte tankegang forbliver udgiften til militærnægterinstitutionen uændret, medmindre man helt afskaffer værnepligten. Denne udgift vil således være stabil inden for de variationsmuligheder, der i praksis kan gennemføres i det indbyrdes forhold mellem værnepligtige og frivillige. Da udgiften således vil bestå uforandret, uanset hvilken forøgelse der sker af det frivillige personel, er det nok misvisende at medtage beløbet i en beregning af udgifterne pr. mand i den her anførte sammenhæng, idet beløbet pr. værnepligtig herved vil forøges i samme takt, som antallet af frivillige stiger. Det er et spørgsmål, om man ikke i en opgørelse som den her foreliggende helt bør se væk fra udgiften til militærnægterinstitutionen.

c) *Side 29, II f:*

Det må være korrekt, at den civile uddannelse af frivilligt personel ikke kan betragtes som en forsvarsudgift, men som en investering i uddannelse og især efteruddannelse, som samfundet i alle tilfælde ville eller i hvert fald burde påtage sig, og som på læn-

*) Se ovenfor side 25.